

Και που λες, Πολύβιε

Εκδόσεις Λευκή Σελίδα • ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

**Βασιλική Πήτα
Και που λες, Πολύβιε**

Διορθώσεις: Ελένη Ζαφειρούλη

Σελιδοποίηση: Γιάννης Χατζηχαράλαμπος

Μακέτα εξωφύλλου: Γιάννης Λιβέρης

Copyright © Εκδόσεις Λευκή Σελίδα και Βασιλική Πήτα, Αθήνα 2017
Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Λευκή Σελίδα, Αθήνα 2017

ISBN 978-960-9745-50-5

Εκδόσεις Λευκή Σελίδα

Σταδίου 10, 105 64, Αθήνα • Τηλ. & Fax: 2103232870
www.lefkiselida.gr • e-mail: info@lefkiselida.gr

Αυτό το κείμενο που δημοσιεύεται από τις εκδόσεις «Λευκή Σελίδα» προστατεύεται από τους διεθνείς νόμους και τις διεθνείς συνθήκες που αφορούν τα συγγραφικά δικαιώματα. Η εκτύπωση του σε χαρτί προορίζεται αποκλειστικά για τον αγοραστή και περιορίζεται στην προσωπική του χρήση. Κάθε άλλη αναπαραγωγή ή αντιγραφή, από όποιον και να προέρχεται, θα αποτελεί απομίμηση και θα υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας και από τις ισχύουσες διεθνείς συνθήκες για την προστασία των συγγραφικών δικαιωμάτων.

Βασιλική Πήτα

Και που λες, Πολύβιε

[μυθιστόρημα]

Στην πίστη μου Στέλλα

«Καλή μου Μαρία, βοήθησέ με, σε παρακαλώ, και βγάλε με λίγο στη βεράντα, ν' απολαύσω στον κήπο τον ερχομό της άνοιξης, να πάρω και λίγο αέρα, το έχω πολλή ανάγκη!»

«Αμέσως, Μιράντα μου, αλλά πολύ φοβάμαι μήπως κρυώσεις και τότε ποιος τον ακούει τον κύριο Σωκράτη!»

«Δεν την αντέχω άλλο αυτή την κλεισούρα. Ο Σωκράτης μου είμαι σίγουρη πως θα με καταλάβει και θα με δικαιολογήσει, με τη μεγάλη καρδιά που έχει».

Η Μαρία έριξε αμέσως στις πλάτες της Μιράντας μια ζεστή ολόμαλλη μπέρτα, άνοιξε την μπαλκονόπορτα, έσπρωξε το καρότσι πάνω στο οποίο βρισκόταν η νέα γυναίκα και το έβγαλε στη μεγάλη ανατολική βεράντα του σπιτιού. Εκείνη, κοιτώντας κατάματα τον ήλιο, άρχισε να παίρνει βαθιές ανάσες.

«Αχ! τι όμορφα που είναι, Μαρία μου!»

Της σκέπασε τα πόδια με μια ζεστή κουβερτούλα, έσφιξε γύρω της την μπέρτα και είπε:

«Πράγματι, η άνοιξη έχει κάνει την εμφάνισή της, μόνο φοβάμαι μη μου πάρεις κανένα κρύωμα, έτσι που είσαι από μέσα, κορίτσι μου».

«Όχι, Μαρία μου, αισθάνομαι πολύ καλά. Για κοίτα την αμυγδαλιά, άρχισε να βγάζει τα πρώτα της άνθη και πόσο ωραία μυρίζει! Είναι τα πρώτα μηνύματα της άνοιξης και, όπου να 'ναι,

θα κάνει την εμφάνισή της πανηγυρικά. Σε λίγο οι λεμονιές και οι πορτοκαλιές θα σου κόβουν την ανάσα με το άρωμά τους. Κοίτα εκεί στο βάθος, η κορομηλιά είναι γεμάτη λουλούδια, ξεπέρασε την αμυγδαλιά. Τι ομορφιά, Θεέ μου! Ποιος ξέρει άραγε, θα ζω του χρόνου, να δω ξανά αυτό το μαγευτικό θέαμα που ανοίγεται μπροστά στα μάτια μου αυτή τη στιγμή;»

Εκεί η φωνή της τσάκισε σ' έναν λυγμό και δυο δάκρυα κύλησαν από τα μελένια μάτια της, γιατί η Μιράντα δεν ήταν παρά τριάντα τριών χρονών και η ασθένεια που την καθήλωσε στην αναπηρική καρέκλα ήταν αθεράπευτη. Μέρα με την ημέρα της αφαιρούσε κάθε ικμάδα από τη δύναμή της, ώστε να φτάσει στο σημείο σήμερα πια, ύστερα από δέκα χρόνια, να μην μπορεί να σηκωθεί όρθια για να κάνει ένα βήμα. Μόνο με την αναπηρική καρέκλα κυκλοφορούσε μέσα στο μεγάλο σπίτι και, σύμφωνα με τις προβλέψεις των γιατρών, θα είναι αδύνατον να το κάνει ακόμα κι αυτό μετά από μικρό χρονικό διάστημα. Η τύχη της ήταν προδιαγραμμένη και αυτό το γνώριζε ο Σωκράτης, ο άντρας της, που την αγάπησε στα είκοσι δύο του και, παιδούλα ακόμα, την έκανε γυναίκα του μόλις στα δεκαοχτώ της χρόνια. Τρελά ερωτευμένοι και οι δύο, τίποτα δεν τους εμπόδισε να παντρευτούν, για να κάνουν οικογένεια, όπως είναι το όνειρο όλων αυτών που αγαπιούνται.

Όμως, το πεπρωμένο άλλα τους έγραφε και δεν έστεργε να γίνουν τα όνειρά τους πραγματικότητα. Τους καταδίκασε να μη χαρούν αυτόν τον έρωτα που τους έδεσε από τα μικρά τους, να βυθιστούν στην απελπισία και στην κόλαση, χωρίς ποτέ να έχουν βλάβει στη ζωή τους ούτε άνθρωπο αλλά ούτε και πετούμενο. Έπειτα από πέντε χρόνια απόλυτης ευτυχίας τούς έκοψε τα φτερά, που μ' αυτά ταξίδευαν στους ουρανούς, και τους άφησε ξέπνοους στο χώμα, να περιμένουν καρτερικά το πεπρωμένο, από το οποίο ουδέποτε μπορείς να ξεφύγεις.

Η Μιράντα, η γυναίκα του Σωκράτη, η οποία αγαπήθηκε από εκείνον όσο καμία άλλη γυναίκα, παρουσίασε μετά από πέντε ευτυχισμένα χρόνια γάμου μερικά συμπτώματα που στην αρχή ούτε που τους έδωσαν σημασία. Όταν όμως με την πάροδο του χρόνου έγιναν πιο συχνά, ανησύχησαν τον Σωκράτη και παρά τις

όποιες αντιρρήσεις της την ανάγκασε να επισκεφθούν πρώτα τον οικογενειακό τους γιατρό. Ύστερα από μια σειρά εξετάσεων από γιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων κατέληξαν στο τραγικό συμπέρασμα πως έπασχε από μια ασθένεια που λέγεται σκλήρυνση κατά πλάκας επιθετικής μορφής, ό,τι χειρότερο θα μπορούσε να τους συμβεί και οι προβλέψεις κάθε άλλο παρά ευοίωνες ήταν για το ζευγάρι. Κεραυνός αν έπεφτε στο κεφάλι των δύο νέων, θα ήταν απείρως καλύτερα παρά αυτή η ανίατη και χρονοβόρα αρρώστια. Τους έκανε να μην μπορούν να χαρούν τίποτα, να έχουν βουλιάξει στην ανυπαρξία και με μεγάλη προσπάθεια προσποιούνταν πως δεν συνέβαινε κάτι, πως ό,τι ήξεραν ήταν μόνο ένα κακό όνειρο και τίποτα παραπάνω.

Από εκεί και μετά άρχισε μια φρικτή οδύσσεια για το ζευγάρι, που ένωσε τον κόσμο να φεύγει κάτω από τα πόδια του. Από τότε ο Σωκράτης έγινε η σκιά της, ο φύλακας της και ο παρηγορητής της. Η σκέψη του πάντα ήταν πώς θα την κάνει να το ξεχνάει και να ζει το παρόν, χωρίς ν' αναλογίζεται το αύριο και ότι πολύ σύντομα θα φύγει από τη ζωή. Αντίθετα με εκείνον, η Μιράντα στην αρχή φιλοσόφησε την όλη υπόθεση, πείθοντας τον εαυτό της ότι όλα ήταν ένα ψέμα και πως γρήγορα θα γινόταν καλά, καθώς ήταν ακόμα στην αρχή και τα συμπτώματα ήπια. Προσπαθούσε να δώσει κουράγιο και δύναμη στον άντρα της και να του αποδείξει πως δεν ήταν έτσι τα πράγματα και ότι πολύ σύντομα θα εξορκιζόταν το κακό από πάνω της. Όμως, με το πέρασμα του χρόνου και μη βλέποντας καμία βελτίωση, το αντίθετο μάλιστα, όσο πήγαινε η κατάσταση και χειρότερη, προσγειώθηκε στην πραγματικότητα. Το αποτέλεσμα ήταν ν' αλλάξει ο γλυκός και ήρεμος χαρακτήρας της, να γίνει ευέξαπτη, ευσυγκίνητη και πάνω απ' όλα οξύθυμη.

Αρκετές φορές εκεί που μιλούσε με τον Σωκράτη, χωρίς αιτία τού έβαζε τις φωνές και αμέσως ξεσπούσε σε δυνατό κλάμα, πράγμα που τον έκανε να τα χάνει προς στιγμήν, αν και ο οικογενειακός τους γιατρός τον είχε προειδοποιήσει γι' αυτές τις ψυχολογικές μεταπτώσεις της. Εκτός από τις ώρες που ήταν στο εργοστάσιο ταπητουργίας, που είχαν στη Νέα Ιωνία με τον αδελφό του τον Κλήμη πάππου προς πάππου, τις υπόλοιπες ώρες τις περνούσε

κοντά της. Στην αρχή βέβαια έβγαιναν έξω για έναν περίπατο, καμιά ταβέρνα, θέατρο ή κινηματογράφο. Όταν όμως αργότερα δεν μπορούσε να βαδίσει ελεύθερα και μη θέλοντας η ίδια να τη βγάλει με το αναπηρικό καροτσάκι, έμενε δίπλα της ακοίμητος φρουρός, κάνοντάς της όλα τα χατίρια και εξυπηρετώντας τη σαν έμπειρη νοσοκόμα.

Έδωχνε για το σπίτι της τη Μαρία, που την είχαν από την ημέρα που παντρεύτηκαν, καθώς και μία άλλη κοπέλα, που ήταν για τις βαριές δουλειές και η οποία βοηθούσε τη Μαρία, που μαγειρεύε και φρόντιζε τη Μιράντα. Ο Σωκράτης την αναγνώριζε ως την καλύτερη μαγείρισσα μετά από τη μάνα του. Τα πρωινά, καμιά φορά και τα απογεύματα, ερχόταν ανελλιπώς η φυσικοθεραπεύτρια, η οποία της έκανε γυμναστική και διάφορες εξειδικευμένες ασκήσεις και όταν ο καιρός το επέτρεπε, την έβγαζε στον κήπο. Αυτό συνέχιζόταν για δέκα χρόνια περίπου, με τον Σωκράτη φύλακα άγγελό της όλες τις υπόλοιπες ώρες που δεν βρισκόταν στο εργοστάσιο, μια επώνυμη ταπητουργία που είχε ξεκινήσει με τρεις αργαλειούς και πρωτεργάτρια τη γιαγιά Στυλιανή, η οποία γνώριζε άριστα την τέχνη του χαλιού από την πατρίδα της τη Σπάρτη της Πισιδίας, πόλη πασίγνωστη για τα όμορφα, ανεξίτηλα και ολοπλούμιστα χαλιά της. Εκεί κάθε κόρη, παράλληλα με την εκπαίδευση στο Παρθεναγωγείο όπου φοιτούσε, είχε και τον αργαλειό, για να ετοιμάζει τα προικιά της.

Η οδύσσεια της οικογένειας του Σωκράτη ήταν η ίδια όπως όλης της Μικράς Ασίας. Έτσι ο Σωκράτης μαζί με τον αδελφό του, έχοντας κληρονομήσει αυτή την επιχείρηση, ασχολήθηκε από μικρός με την τέχνη του χαλιού. Έφευγε πρώι για το εργοστάσιο, που ήταν στα όρια της Νέας Ιωνίας με την Καλογρέζα, και γυρνούσε μετά τις τέσσερις, για να αναλάβει άλλη βάρδια κοντά στη γυναίκα του. Και αυτό το έκανε όχι από καθήκον, αλλά γιατί το αισθανόταν. Ήθελε να της προσφέρει όσο περισσότερα μπορούσε, μιας και ήξερε πως δεν θα είχε και πολύ χρόνο ακόμα που θα την έχει κοντά του. Ακόμα και έτσι που ήταν, την αγαπούσε και έκανε ό,τι ήταν δυνατόν να της προσφέρει καθημερινά τα πάντα, χωρίς γογγυσμούς και υποκρισία. Αυτό το αισθανόταν, το είχε ανάγκη

κατά κάποιον τρόπο και στις προτροπές της Μαρίας: «Βγες και λίγο έξω, Σωκράτη μου, άντρας είσαι, πόσο θ' αντέξεις αυτή την κλεισούρα; Εγώ εδώ είμαι, όταν θέλεις να βγεις, θα σε αντικαταστήσω. Δεν μου έχεις εμπιστοσύνη;» εκείνος απαντούσε:

«Και βέβαια σ' εμπιστεύομαι, Μαρία μου, αλλά δεν μου πάει η καρδιά να την αφήσω ούτε στιγμή μόνη, όταν δεν είμαι στη δουλειά. Ξέρω πως εμείς οι δύο είμαστε οι φύλακες άγγελοί της, άλλωστε πόσο ακόμα θα την έχουμε μαζί μας; Βλέπεις πως τώρα τελευταία ούτε από το κρεβάτι δεν θέλει να σηκωθεί και αρνείται τα πάντα από τη φυσικοθεραπεύτρια. Ακόμα και έτσι να την έχω, είμαι ευχαριστημένος. Για την ίδια στενοχωριέμαι, που δεν πρόλαβε να ζήσει και να χαρεί ό,τι είχαμε ονειρευτεί και βάλει σαν στόχο μας».

«Έχεις απόλυτο δίκιο, παλικάρι μου, μόνο που πρέπει να κοιτάξεις κι εσύ λιγάκι τον εαυτό σου, για να μπορείς να είσαι κοντά της. Δέκα χρόνια δεν έλειπες από δίπλα της ούτε λεπτό, ενώ άλλος θ' αρκούσαν να βάλει κι άλλη μία γυναίκα για το απόγευμα και να ζήσει κι εκείνος κάπως διαφορετικά».

«Ποτέ δεν μου πέρασε τέτοια σκέψη από το μυαλό, θέλω να της προσφέρω όσο το δυνατόν περισσότερα. Άλλωστε, όπου και να πάω, δεν θα μπορέσω να βρω ησυχία και το μυαλό μου θα είναι μονίμως πίσω, εδώ κοντά της».

Εκεί σταματούσαν τη συζήτηση και εκείνος σηκωνόταν, για να πάει να της προσφέρει την αγάπη του και να τη στηρίξει σαν γρανιτένια κολόνα. Μια μέρα επιστρέφοντας από τη δουλειά, βρήκε τη φυσικοθεραπεύτρια να τον περιμένει και ανησύχησε.

«Τι συμβαίνει και είσαι αυτή την ώρα εδώ, είναι καλά η Μιράντα;»

«Μην ανησυχείτε, καλά είναι, μόνο εγώ ήθελα να σας μιλήσω».

«Τι είναι, με κάνεις και ανησυχώ!»

«Ήθελα με λύπη μου να σας ανακοινώσω πως δεν θα μπορέσω να συνεχίσω, γιατί είμαι έγκυος στο τρίτο μου παιδί και ο γιατρός μου απαγόρευσε να εργάζομαι. Επιβάλλεται να ξαπλώσω για λίγους μήνες, αν θέλω να το κρατήσω».

Ο Σωκράτης, παρ' όλη την απογοήτευσή του που θα έχανε μια ιδιαίτερα ευσυνειδητή φυσικοθεραπεύτρια, της απάντησε:

«Ευχάριστα πράγματα ακούω, κι εγώ που φοβήθηκα για κάτι κακό! Με το καλό, σας εύχομαι να γεννήσετε ένα γερό παιδί, γιατί πάντα τα παιδιά είναι ευτυχία. Λυπάμαι μόνο για τη Μιράντα μου, που σε είχε συνηθίσει. Της πρόσφερες πολλά και δεν έχω παρά να σ' ευχαριστήσω. Δώσε μου λίγο χρόνο να της το πω και θα σ' ενημερώσω».

Όταν το άκουσε η Μιράντα, άρχισε να κλαίει, να λέει πως άλλη καλύτερη από αυτή δεν θα βρουν και πως την είχε συνηθίσει.

«Μην ανησυχείς, αγάπη μου, η ίδια με διαβεβαίωσε πως θα μας συστήσει την καλύτερη, μιας και είναι μέσα στον κύκλο των φυσικοθεραπευτών».

«Δεν θέλω καμία άλλη, ούτε να ψάξετε, δεν θα τη δεχτώ!»

Είδαν κι έπαθαν να τη μεταπείσουν και πιο πολύ η φυσικοθεραπεύτρια, που της υποσχέθηκε να της φέρει ό,τι καλύτερο μπορούσε.

«Και στο κάτω-κάτω, κυρία Μιράντα μου, με δοκιμή θα την πάρετε, όποια ώρα θέλετε τη στέλνετε στο σπίτι της, τίποτα δεν σας δεσμεύει».

Πείστηκε τελικά και μετά από λίγες ημέρες της παρουσίασε την καινούργια, που άκουγε στο όνομα Αλίκη. Ήταν ένα όμορφο κορίτσι, αρκετά συννεσταλμένο, πράγμα που άρεσε στη Μιράντα και είπε αμέσως το ναι. Υπήρξε μόνο το πρόβλημα ότι δεν μπορούσε να πηγαίνει το πρωί, γιατί δούλευε στα ιατρεία της Εθνικής Τράπεζας από τις οχτώ έως τις δώδεκα.

«Μόνο μετά τη μία μπορώ να έρχομαι και για όσες ώρες με χρειάζεστε θα είμαι στη διάθεσή σας. Ελπίζω αυτό να μη σας δημιουργεί πρόβλημα».

Επειδή η Μιράντα τη συμπάθησε από την πρώτη στιγμή, δέχτηκε να γίνει όπως το ζητούσε. Έτσι, από την άλλη μέρα η Αλίκη έπιασε δουλειά και ποτέ δεν κοίταξε το ρολόι της για την ώρα που έπρεπε να φύγει. Προσπαθούσε να την αφήνει βολεμένη και πάντα να της κάνει ό,τι χρειαζόταν από ασκήσεις, ώστε να κρατιέται σε κάπως καλή φυσική κατάσταση. Ακόμα και να τη σηκώνει να κάνει μερικά βήματα την κατάφερε και γενικά προσπάθησε, πέρα από το σώμα, να της τονώσει και το ηθικό. Βλέποντας την ελάχιστη

αυτή πρόοδο, ο Σωκράτης ανακουφίστηκε κάπως, αφού το πιο πολύ βάρος το είχε επωμισθεί η φυσικοθεραπεύτρια. Βρήκε λίγο χρόνο μόνο και μόνο για εκτόνωση ν' ασχοληθεί με τον κήπο, παρότι είχαν κηπουρό και μετά από λίγο έφερε γραφική δουλειά από το εργοστάσιο, για να περνάει η ώρα του.

Όταν πλέον η Αλίκη άρχισε να της γίνεται απαραίτητη, η Μιράντα τής πρότεινε να ξενοικιάσει το μικρό διαμέρισμα που κρατούσε με μια φίλη της, τη Γεωργία, και να μετακομίσει στο σπίτι, όπου είχαν ένα δωμάτιο στο ισόγειο σχεδόν ανεξάρτητο και με δεύτερη δική του είσοδο από τον κήπο. Μια μικρή κουζίνα και ένα μπάνιο ήταν τα υπόλοιπα, αυτό όμως δεν εμπόδισε την Αλίκη να πει το ναι, γιατί κατ' αυτόν τον τρόπο γλύτωνε το ενοίκιο και θα το πρόσθετε στο ποσό που έδινε στους δικούς της και που είχαν μεγάλη ανάγκη, μιας και υπήρχαν πίσω από εκείνη άλλα τρία παιδιά. Η καταγωγή της ήταν από ένα χωριό των Μεσογείων και ο πατέρας της ασχολιόταν με τα αμπέλια που είχαν, αλλά η απόδοση, παρά τη συνεχή φροντίδα, πολλές φορές λόγω διαφόρων παραγόντων ή καιρικών συνθηκών δεν ήταν και η καλύτερη.

Το πώς τα κατάφερε να τελειώσει το γυμνάσιο είναι μια άλλη ιστορία. Όφειλε τα πάντα στην εξυπνάδα της, προσπαθώντας πάντα να είναι η πρώτη στην τάξη. Όσο για τις σπουδές της στην Αθήνα στη Σχολή των Φυσικοθεραπευτών του Λαϊκού Νοσοκομείου, το χρωστούσε σε μια μακρινή θεία της αρκετά ευκατάστατη, η οποία της πρόσφερε στέγη και φαγητό, αλλά τις υπόλοιπες ώρες την είχε σαν υπηρέτρια. Μέχρι να τελειώσει τα τέσσερα χρόνια της φοίτησης, υπέμενε τα πάντα χωρίς γογγυσμούς, αρκεί να έφτανε στον σκοπό της, που δεν ήταν άλλος από το πτυχίο της φυσικοθεραπεύτριας. Και επειδή αγαπούσε πολύ αυτό που σπούδαζε, κατάφερε να είναι μέσα στους πρώτους, ν' αποφοιτήσει με καλό βαθμό, άριστα καταρτισμένη και πάνω απ' όλα ν' αγαπήσει αυτό το επάγγελμα, άσχετα αν εκείνη δεν το έβλεπε έτσι. Το θεωρούσε λειτούργημα, μέσα από το οποίο μπορούσε να προσφέρει πολλά στους ανθρώπους και στην ίδια την κοινωνία. Κατόρθωσε με χίλια βάσανα να την προσλάβουν στα ιατρεία της τράπεζας και τώρα με αυτή τη δουλειά ατένιζε το μέλλον με μεγαλύτερη αισιοδοξία.

Όταν ο Σωκράτης άκουσε τη Μιράντα να του λέει για την πρόταση που της έκανε, της είπε:

«Δεν νομίζεις ότι βιάστηκες να βάλεις μέσα στο σπίτι μας έναν ξένο άνθρωπο;»

«Η Αλίκη είναι πολύ καλή κι εγώ τη θέλω κοντά μου όσο πιο πολλές ώρες γίνεται. Αισθάνομαι μεγάλη ασφάλεια, αγάπη μου, μετά από σένα φυσικά. Μη μου αρνείσαι αυτή τη χάρη!»

«Εντάξει, κορίτσι μου, εγώ μια σκέψη έκανα και όφειλα να σου την εκφράσω, από εκεί και μετά η απόφαση είναι δική σου. Σου έχω χαλάσει εγώ ποτέ χατίρι;»

«Το ξέρω και σ' ευχαριστώ πολύ, όχι μόνο γι' αυτό, αλλά και για όσα έκανες και κάνεις για μένα. Σου κατέστρεψα τη ζωή, αυτό όμως, όπως είσαι σε θέση να γνωρίζεις, δεν είναι από δική μου υπαιτιότητα. Σ' αγαπάω όμως πολύ και στενοχωριέμαι μ' αυτή την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, με αποτέλεσμα να την πληρώνεις και εσύ. Θα προτιμούσα, ειλικρινά σ' το λέω, χίλιες φορές να είχα πεθάνει, γιατί κατ' αυτόν τον τρόπο θα γλύτωνες από όλο αυτό το μαρτύριο!» και πάνω εκεί ξέσπασε σε γοερό κλάμα.

Με υπομονή και, όπως πάντα, με τον γλυκό του λόγο κατάφερε και σήμερα να την ηρεμήσει και να τη δει να του χαρίζει εκείνο το σαγηνευτικό της χαμόγελο που πάντα τον έκανε σκλάβο της. Τα έβλεπε όλα αυτά η πιστή τους Μαρία και πικραινόταν, γιατί τα θεωρούσε παιδιά της μετά από τόσα χρόνια που ήταν κοντά τους. Στενοχωριόταν για τον καθένα τους ξεχωριστά και για διαφορετικούς λόγους. Για τη Μιράντα αισθανόταν απέραντη λύπη και συμπόνια που δεν πρόλαβε να χαρεί τη ζωή και που πολύ σύντομα, το έβλεπε μέρα με την ημέρα, θα έσβηνε σαν το κεράκι της Λαμπρής. Αλλά και για τον Σωκράτη πονούσε αφάνταστα, γιατί διαπίστωνε πως είχε αφιερώσει όλη του τη ζωή, ακόμα και αυτό το δευτερόλεπτο, να της χαρίσει ό,τι στερήθηκε, προσπαθώντας να βρισκεται πλάι της πάντα με υπομονή και εγκαρτέρηση αλλά και αληθινή αγάπη.

«Άντρας είναι, πόσο θα αντέξει το παλικάρι μου, κάποτε θα σπάσει κι αυτός και τότε αλίμονό μας» μονολογούσε φωναχτά η Μαρία, με αποτέλεσμα να τη ρωτάει πολλές φορές η γυναίκα που βρισκόταν κοντά της εκείνες τις στιγμές:

«Είπες τίποτα, κυρία Μαρία;»

«Όχι, Σοφία μου, κάτι σκέφτηκα και το είπα, χωρίς να το καταλάβω, φωναχτά».

«Α! κατάλαβα, πάλι για την κυρία Μιράντα και τον κύριο Σωκράτη».

«Για τι άλλο, αφού ξέρεις ότι τους αγαπάω και τους πονάω σαν παιδιά μου».

Συνέχιζαν να ζουν σ' αυτό το σπίτι ο καθένας τη δική του ζωή, με το ζευγάρι να βιώνει το δικό του άλυτο πρόβλημα, που τους είχε γκρεμοτσακίσει σε σκοτεινό βάραθρο, χωρίς να βλέπουν από πουθενά έστω μία αχτίδα φωτός. Η κάθε τους ημέρα ήταν γι' αυτούς τους δυο ίδια κι απaráλλαχτη, χωρίς έναν φεγγίτη ζωής και ελπίδας. Καθώς η Αλίκη αφιέρωνε όλες τις υπόλοιπες ώρες της μετά τη δουλειά στη Μιράντα κατά κάποιον τρόπο της είχε γίνει απαραίτητη. Έτσι τις Κυριακές, που για λίγες ώρες πήγαινε να επισκεφτεί τους δικούς της, η Μιράντα ήταν όλο γκρίνια και τυραννούσε τον Σωκράτη με όποια απαίτηση μπορούσε να φανταστεί, ενώ αυτός υπέμενε αγόγγυστα, πολλές φορές μάλιστα γελούσε και την πείραζε. Εκείνη, όταν μετά από λίγο συνερχόταν, του έλεγε:

«Τι φταις κι εσύ, καημένε μου, αυτή ήταν η μοίρα σου, δίπλα στη μαύρη τη δικιά μου».

«Ακόμα δεν το χώνεψες, ψυχή μου, ότι σε αγαπάω; Μη μου πικραίνεσαι, οι ζωές μας είναι δεμένες με ακατάλυτα δεσμά».

«Δεν θέλω να τ' ακούω αυτά, εσύ είσαι νέος και πάνω απ' όλα υγιής. Μόλις πεθάνω να κοιτάξεις τη ζωή σου, μόνο ένα πράγμα σου ζητάω σαν ύστατη χάρη, να με θυμάσαι πού και πού, κι εγώ από εκεί επάνω θα σου στέλνω την ευχή μου, να είσαι πάντα καλά και να βρεις την ευτυχία. Α! και όταν κάνεις παιδιά και βγει κανένα κορίτσι, να του δώσεις το όνομά μου. Αυτή θα είναι η αιώνια υπόσχεσή σου πως δεν με ξέχασες».

Εκεί η φωνή της έσπαγε, τον παρακαλούσε να βγει έξω από το δωμάτιο και να την αφήσει μόνη. Αποχωρούσε εκείνος, μην μπορώντας να κάνει αλλιώς και η Μιράντα, κρύβοντας το πρόσωπό της στο μαξιλάρι, ξεσπούσε σ' ένα σπαρακτικό και βουβό

κλάμα που έσκιζε την καρδιά του Σωκράτη. Μια τέτοια βραδιά ήταν κι εκείνη που βγήκε από το δωμάτιο και έπεσε βαρύν, σχεδόν μονοκόμματος πάνω στην πολυθρόνα του σαλονιού. Αυτή ακριβώς τη στιγμή έμπαινε η Αλίκη, με κατεύθυνση το δωμάτιο της Μιράντας και βλέποντάς τον σ' αυτή την κατάσταση, ανησύχησε και τον ρώτησε:

«Τι συμβαίνει, κύριε Σωκράτη, έπαθε τίποτα η κυρία Μιράντα;» και στη στιγμή κατευθύνθηκε προς την κρεβατοκάμαρα του ζευγαριού.

«Μην πας μέσα, δεσποινίς, άφησέ τη για λίγο μόνη της, να συνέλθει!»

Παρατηρώντας τον όμως πιο προσεκτικά, τον είδε να κοντανασαίνει και να παίρνει βαθιές αναπνοές. Πλησίασε ανήσυχη και πήρε το χέρι του για να ψηλαφίσει τον σφυγμό. Είχε σφίξεις πολύ πάνω από το κανονικό και αρκετές αρρυθμίες, πράγμα που την έκανε ν' ανησυχήσει.

«Θα φωνάξω τον γιατρό, κύριε Σωκράτη, πρέπει να σας δει».

«Όχι, δεσποινίς μου, εγώ καλά είμαι, η Μιράντα μου όμως βασανίζεται πολύ, κι αυτό δεν μπορώ να το αντέξω, γι' αυτό και με είδατε σ' αυτή την κατάσταση. Πηγαίνετε τώρα κοντά της και αφήστε με εμένα, δεν έχω ανάγκη από τίποτα, σας διαβεβαιώνω».

Έτρεξε προς την κρεβατοκάμαρα η Αλίκη και, όπως απομακρυνόταν, για πρώτη φορά ο Σωκράτης παρατήρησε τη λεπτή σιλουέτα της και το άψογο κορμί της. Γύρισε αλλού το βλέμμα και βούλιαξε για άλλη μία φορά στον πόνο και την απελπισία, που τα τελευταία χρόνια ήταν οι μόνιμοι σύντροφοί του. Σαν το ρομπότ πήγαινε στη δουλειά, σαν το φάντασμα κυκλοφορούσε τις υπόλοιπες ώρες μέσα στο σπίτι, έτοιμος σε κάθε επίκληση και προσταγή της γυναίκας του, να τρέξει δίπλα της να τη φιλήσει και να της δώσει δύναμη και κουράγιο.

Όταν μπήκε η Αλίκη στο δωμάτιο, τη βρήκε κάπως ήρεμη και στην ερώτησή της αν όλα είναι καλά ή αν θέλει κάτι, της απάντησε:

«Αυτό που θέλω, Αλίκη μου, εσύ δεν μπορείς να μου το δώσεις».

«Τι είναι αυτό, κυρία Μιράντα μου, πέστε το σ' εμένα και πού ξέρετε, μπορεί και να γίνεται».

«Τη λύτρωση ζητάω, καλή μου, αλλά αυτή δεν έρχεται και βασανίζω χωρίς να το θέλω και τον άντρα μου. Μαζί μ' εμένα θα λυτρωθεί κι εκείνος από το φοβερό μαρτύριο που εδώ και τόσα χρόνια τον υποβάλλω, ενώ αυτός ούτε μία κακή λέξη δεν βγάζει από το στόμα του».

«Εκείνος όμως, απ' ό,τι εγώ κατάλαβα, δεν τη θέλει αυτή τη λύτρωση που λέτε. Γι' αυτό, μην τυραννάτε άδικα τον εαυτό σας με τέτοιες σκέψεις και, πάνω απ' όλα, μην του το λέτε. Προσπαθήστε να μιλάτε μαζί του για τα καθημερινά και πιο πολύ για την προηγούμενη ζωή σας, τη γνωριμία σας, την αγάπη που σας έδεσε και σας δένει ακόμα».

«Εύκολο να το λες, αλλά όσο υπάρχει η φρικτή πραγματικότητα, πού να βρεις τη δύναμη να μιλήσεις για παλιές, καλές, ευτυχισμένες μέρες και ώρες!»

Εκεί έκοψε τη συζήτηση και την παρακάλεσε να τη βοηθήσει να ξαπλώσει, γιατί αισθανόταν πολύ κουρασμένη, σχεδόν εξαντλημένη. Εκείνη αμέσως τη σήκωσε και αφού την ξάπλωσε, της έδωσε τα χάπια και κυρίως αυτό που ήταν για τον ύπνο. Έμεινε για λίγο κοντά της και όταν είδε πως είχε κάπως ηρεμήσει και ήταν έτοιμη να κοιμηθεί, βγήκε από το δωμάτιο αθόρυβα και πήγε στον Σωκράτη. Τον βρήκε να διαβάζει την εφημερίδα και του είπε:

«Η κυρία Μιράντα ηρέμησε και είναι έτοιμη να κοιμηθεί».

«Ευχαριστώ πολύ, πάω να την καληνυχτίσω. Παρεμπιπτόντως, θα ήθελα να σου πω ότι μπορείς να κάθεις εδώ στο σαλόνι να διαβάζεις, από το να κλείνεις έτσι γρήγορα στο δωματιάκι. Εδώ, όπως βλέπεις, δεν ενοχλείς κανέναν. Εγώ λίγες φορές μένω ως αργά, γιατί θέλω να έχει κάποιον δίπλα της, όσο κι αν είναι ήρεμη και κοιμάται».

«Ευχαριστώ και δεν θα παραλείψω να το κάνω, θα είμαι πιο άνετα».

Μπήκε ο Σωκράτης στην κρεβατοκάμαρα και βρήκε τη Μιράντα να κοιμάται ήρεμα σαν παιδάκι. Πήγε κοντά της, τη φίλησε στο μέτωπο και της χάιδεψε απαλά τα μαλλιά. Εκείνη, λες και το αισθάνθηκε, κάτι μουρμούρισε και η όψη της πήρε μια έκφραση ευτυχίας. Δεν θέλησε να ξαναβγει στο σαλόνι και ξάπλωσε δίπλα

της πολύ προσεκτικά, μην τυχόν και την ξυπνήσει. Ως συνήθως, άργησε να τον πάρει ο ύπνος και ο νους του ταξίδεψε σε άλλα μονοπάτια, σ' ευτυχησμένες μέρες και, κυρίως, τότε που την πρωτοείδε να βγαίνει μαζί με την αδελφή του από το γυμνάσιο της Νέας Φιλαδέλφειας με τις τσάντες στα χέρια τους. Γελούσαν και τιτίβιζαν σαν ξέγνοιαστα παιδιά που ήταν, στην ηλικία των δεκαεπτά χρόνων. Δεν την είχε ξαναδεί, αν και πολλές φορές πήγαινε να πάρει την αδελφή του κατ' εντολήν του πατέρα του, που έλεγε: «Να ξέρει ότι δεν παίρνουμε τα μάτια μας από πάνω της και πως δεν είναι ανεξέλεγκτη».

Αν και καθόλου δεν συμφωνούσε μαζί του, εντούτοις πολλές φορές την έπαιρνε και γύριζαν μαζί στο σπίτι προς μεγάλη ικανοποίηση του κυρίου Δαμιανού, που του είχε μεγάλη εμπιστοσύνη, σε αντίθεση με τον μικρότερό του τον Κλήμη, για τον οποίο και έλεγε: «Αυτός έχει τα μυαλά πάνω από το κεφάλι», ενώ πίστευε πως θα έρθει κάποτε η μέρα που θα λογικευτεί και θα πάρει τη ζωή στα σοβαρά. Ο Σωκράτης του από μικρός έδειχνε λογικός και αρκετά υπεύθυνος για την ηλικία του. Γι' αυτό, όταν του είπε ότι ήθελε να παντρευτεί, ξαφνιάστηκε, γιατί δεν ήταν παρά μόνο είκοσι ενός χρονών και μόλις είχε τελειώσει τη στρατιωτική θητεία του.

«Δεν νομίζεις, γιε μου, ότι είναι πολύ νωρίς να δεσμευτείς κάνοντας οικογένεια και να μπεις από τώρα στα βάσανα; Και ποια είναι η κοπέλα, την ξέρουμε;»

«Είναι η Μιράντα, η φίλη και συμμαθήτρια της Ζωής μας, πατέρα!»

«Μα αυτή ακόμα πάει στο γυμνάσιο».

«Σ' έναν χρόνο τελειώνει και γίνεται δεκαοχτώ, ρώτα τη Ζωίτσα μας και θα σου πει ό,τι άλλο θέλεις να μάθεις για την ίδια και την οικογένειά της».

Μη χάνοντας καιρό ο Δαμιανός και κάπως ανήσυχος, δεν άργησε ν' ανακρίνει την κόρη του, η οποία μόνο καλά λόγια είχε να πει όχι μόνο για τη φίλη, αλλά και για την οικογένειά της, που ήταν από τις πιο γνωστές στη Νέα Φιλαδέλφεια. Ο παππούς της Μιράντας είχε προέλευση από τη Μικρά Ασία και συγκεκριμένα από τη Σμύρνη, απ' όπου ήρθαν κυνηγημένοι, όπως όλοι οι άλ-